UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Crimine Falsi. Titvlvs X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

ſub pœna excommunicationis, quam eas (ſi ſecus fecerint) incurrere volumus ipſo facto, injungentes expreſsè, ne ſtatum ſive ſectam & ritum hujuſmodi ab ipſis aſſumptum ſectentur ulterius, vel ipſum de novo aſſumere quoquo modo præſumant. Epiſcopos quoque & eorum ſuperiores & etiam alios prælatos quoſcunque, qui prædictis perſonis vel aliis ritum vivendi & habitum ſupradictos, præter ſpecialem Apoſtolicæ ſedis auctoritatem deinceps conceſſerint, prædictæ excommunicationis pœnæ ipſo jure decernimus ſubjacere: dignum eſt enim ut adulterinas plantationes, quas non Pater cœleſtis, ſed humanæ temeritatis audacia plantat Apoſtolici culminis cenſura divellat: nec patiatur in agro dominico perverſæ congregationis vepres excreſcere, cui proprium eſt (divina opitulante gratia) virtutes ſerere, ac vitia radicitùs exſtirpare. Nulli ergo, &c. Datum Avinion. 3. Cal. Ianuar. Anno 2.

DE IVDÆIS ET SARRACENIS.
TITVLVS VIII.
CAP. VNICVM.

Vt Petrus filius Regis Caſtellæ pio ductus propoſito faciliùs Agarenos infideles à regno Granatæ expelleret, lata fuit excommunicationis ſententia in omnes prohibita portantes ipſis infidelibus & Sarracenis præfati regni Granatæ. Concor. c. Ita quorundam. & c. Ad liberandam. eod. tit. in an.

COpioſius in miſericordia Dominus, qui de ſua abundantia pietatis corda fidelium ad ſuæ majeſtatis obſequia devotionis ardore ſuccendit, præcordiis dilecti filii nobilis viri Petri infantis nati claræ memoriæ Sanctii Regis Caſtellæ, adeò copioſè gratiam cœleſtis inſpirationis infudit, quòd ſibi delectabile reputat propriam exponere in ipſorum proſecutione perſonam. Pio quidem nobilis ipſe ductus propoſito, tanquam ſtrenuus athleta Domini, negotium impugnationis perfidorum Agarenorum, à quibus regnum Granatæ in Dei contumeliam detinetur, tutorio nemine, chariſſimi in Chriſto filii noſtri Alphonſi Caſtellæ Regis illuſtris, qui ſub teneritudine puerilis ætatis adhuc dinoſcitur conſtitutus, aſſumpſit ſub ſpe cœleſtis auxilii ferventer & viriliter proſequendum. Cùm igitur omnia cupiamus obſtacula removere, per quæ dicti negotii proſecutio poſſet quomodolibet impediri, univerſis & ſingulis cujuſcunque conditionis, præeminentiæ vel ſtatus exiſtant, diſtrictius inhibemus, ne arma, equos, ferrum, ligamina, victualia & alia quæcunque prohibita per Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros ad terras Ægypti deferri, ad Sarracenos dicti regni Granatæ intra triennium incipiendum à Cal. Aprilis proximè ſecuturi, quomodolibet deferre præſumant. Nos enim omnes & ſingulos, qui ad dictum regnum arma, equos, ferrum, ligamina & victualia ſupradicta & quæcunque prohibita, contra tenorem hujus noſtræ prohibitionis deferre præſumpſerint, illis pœnis & ſententiis, quas deferentes hujuſmodi prohibita in Alexandriam vel ad Ægypti partes incurrunt, decernimus ſubjacere. Et nihilominus omnes & ſingulos, qui Sarracenis Granatæ præſtabunt (dicti negotii proſecutione durante) auxilium, conſilium vel favorem, aut proſecutionem dicti negotii directè vel indirectè, ſecretè vel publicè impedire vel turbare fortè præſumpſerint, excommunicationis ſententiam incurrere volumus ipſo facto. Nulli ergo noſtræ inhibitionis, conſtitutionis & voluntatis, &c. Dat. Avin. 5. Kal. Mart. Anno 1.

DE TORNEAMENTIS.
TITVLVS IX.
CAP. VNICVM.

Conſtitutio Clementis in quibuſdam regnis torneamenta inhibens ſub pœnis excommunicationis & interdicti, hic revocatur: & illi, qui hujus occaſione ſententias incurrerant, abſolvuntur.

QVia in futurorum eventibus ſic humani [illegible] incertitudo judicii, ut quod conjectura [illegible] li ex nunc interdum attenta conſideratio [illegible] pollicetur, reperiri damnoſum quandocunque [illegible] nonnunquam quod conſultè ſtatuitur, [illegible] ctione judicii conſultius revocatur. Sanè [illegible] dationis Clemens Papa quintus prædeceſſor [illegible] tentè conſiderans generale paſſagium in Concilio [illegible] pro terræ ſanctæ ſubſidio ſalubriter ordinatum [illegible] neamenta, & haſtiludia, ſive juxtas non [illegible] tum quia frequenter ſic ipſum paſſagii negotium [illegible] cuturos exinaniunt, quòd ad ejus executionem [illegible] tur impotentes, tum quia interdum quamplures [illegible] aſſumptione retrahunt, dum ab illis abſtinere [illegible] exercentibus) erubeſcunt: torneamenta ipſa & haſtiludia, ſive juxtas in regnis Franciæ, Angliæ, & Alamanniæ [illegible] aliis nonnullis Provinciis, in quibus ea conſuetius frequentius a exerceri, ſpecialiter interdixit: in facientes ea, vel ad id eis præſtantium opem, conſilium, vel aſſenſum, & illorum etiam in quorum locis, vel [illegible] bus fierent, non prohibentium hoc, cùm poſſent, & [illegible] rum procedentes ad illa in domibus ſuis recipientium [illegible] vel commercium quomodolibet exercentium cum [illegible] in perſonas excommunicationis, & in terras interdicti ſententias promulgando, abſolutione ab excommunicatione hujuſmodi præterquam in mortis articulo [illegible] Apoſtolicæ reſervata. Verùm quoniam (ut intelleximus) per ſententiam hujuſmodi periculum animabus [illegible] tur, & pro eo maximè negotio dicti paſſagii [illegible] quia nonnulli militari cingulo abſtinent, & qui [illegible] militiæ metu præſertim ipſius ſententiæ non [illegible] propter quod idoneos & voluntarios ad terræ [illegible] ſubſidium in regnis eiſdem contingit pauciores [illegible] periri. Nos ad dilecti filium nobis viri Philippi claræ memoriæ regentis Franciæ, & Navarræ Regis, & aliorum de domo regia, necnon quamplurium magnatum & nobilium, tam in regno Franciæ, quam aliunde, conſiderantium præmiſſa diſcrimina, repetita ſupplicationis inſtantiam, ſententias excommunicationis & interdicti præfatas, præmiſſorum ſupplicationibus inclinati, & dictis conſiderationibus antedictis, & ex cauſis etiam rationabilibus aliis, in favorem ſæpefati negotii, de fratrum noſtrorum conſilio revocamus: eos, qui propter exercitium torneamentorum ſeu haſtiludiorum ipſorum hujuſmodi ſententias incurrerunt, abſolventes ab illis, & cum eis qui ſic ligati, vel in locis propterea interdictis divina celebrarunt officia, ſuper irregularitate inde contracta auctoritate Apoſtolica diſpenſantes. Datum Lugduni [illegible] Octobr. Anno 1.

DE CRIMINE FALSI.
TITVLVS X.
CAP. VNICVM.

Falſificantes monetam Regis Franciæ, & aliorum [illegible] cum vicinorum, aliquo de quatuor modis hic [illegible] facto excommunicationem incurrunt: à qua abſolvi [illegible] niſi à Papa, præterquam in mortis articulo. De falſificantibus ſigillum ipſius Regis Franciæ, habes ca. Ad audientiam, [illegible] antiq.

PRodiens quaſi ex adipe iniquitatis [illegible] ſceleratorum funeſta cupiditas, eos in [illegible] præcipitare conatur, dum ſequi miſerabilem [illegible] ingluviem, ſatietatis neſcientem moderamina, [illegible]

a *Vide gl. in l. tale pactum. §. fi. ff. de pactis. [illegible] ff. de exc. tut gl. in verbo præſidentes. reputatâ ſingul. [illegible] & l. 1. C. de raptor. virgi. & Bald. in c. 1. §. ſi quis ruſticus [illegible]*
Font.

rentur: ipſi etenim turpium lucrorum ſe fæcibus immergentes, ambitioſis nexibus involvuntur: Dei timorem damnabili cæcitate poſtponunt, & quaſi ambulantes in tenebris non vitant excidia perſonarum. Nuper ſiquidem ad noſtri apoſtolatus auditum multorum relatio fide digna perduxit, quòd nonnulli nullam habentes auctoritatem juris, vel conſuetudinem, ſeu privilegium faciendi monetam, falſam oſtendunt & fabricant in regno Franciæ, & locis circumvicinis.

Alii verò monetam falſam ſub vero ſigno clariſſimi in Chriſto filii noſtri Caroli Regis Francorum & Navarræ illuſtris ſtudioſè depravant, & ex hoc cadit à ſuo recto pondere. Quamplures etiam in locis circumvicinis, quibus de jure, aut conſuetudine, ſeu privilegio jus competit fabricandi monetam, ſignum proprium monetæ regiæ monetæ ſuæ, quam fabricant, imprimere ſeu inſculpere moliuntur, ejusdem quantitatis & jucunditatis, literarum figuræ quam habet moneta regia monetæ ſuæ, quam fabricant, quantum poſſunt ſimilius, ſpeciem & formam inſculpunt, conſtituunt, & imponunt: & quamvis moneta prædicta eorum ad uſurpatam ſimilitudinem perfecta deficiat à juſto pondere argenti, & ſolito in regia moneta, & more, & conſuetudine obſervato: ſimplices tamen & populares perſonæ, non habentes inter monetas tantæ ſimilitudinis peritiam diſcernendi, falluntur quotidie ea occaſione in uſu monetarum, recipientes monetas falsò aſſimulatas pro veris. Sunt & alii qui ſcienter falſas monetas extra regnum prædictum emunt, & poſt intra regnum ipſum eas portant, vendunt & expēdunt. Nos igitur attendentes, quòd iidem falſarii & fabricatores monetarum talium & emptores prædicti per hoc ſe dignos maledictione conſtituunt, eos, qui (ut præmittitur) præmiſſa moliri, aut fabricare, aut emere, vel portare ad regnum prædictum ſcienter præſumpſerint felicis record. Clementis Papæ quinti prædeceſſoris noſtri veſtigiis inhærentes, excommunicationis ſententia innodamus: abſolutione prædictorum nobis & ſucceſſoribus noſtris, præterquam in mortis a articulo, reſervata. Nulli, &c. noſtræ innovationis infringere, &c. Datum Avin. 5. Nonas Iul. Ann. 7.

DE PRIVILEGIIS.
TITVLVS XI.
CAP. VNIC.

Privilegia, ſi quæ ſint, quibus aliqui nobiles Campaniæ & Maritimæ dicebant ſe munitos circa bannitorum receptationem, hac conſtitutio propter cauſas hìc inſertas revocat & annullat.

AD noſtri apoſtolatus pervenit auditum, quòd nonnulli nobiles & communitates intra noſtras Campaniæ, Maritimæque provincias conſtituti, aſſerentes per privilegia ſedis Apoſtolicæ ſibi fore conceſſum, quòd de Provinciis ipſis per rectorem earum qui eſt pro tempore, vel officiales curiæ rectoris ejusdem banniti, in terris, civitatibus, caſtris, & locis eorum morari liberè poſſint, nec in illis idem rector bannitos ipſos capere valeat: eosdem bannitos in dictis terris, civitatibus, caſtris, & locis, non abſque derogatione ſedis Apoſtolicæ manifeſta recipiunt & receptant. Nos igitur, qui benevoli more patris in provinciarum ipſarum tranquillitatis & pacis commodis delectamur, ſuper hoc (prout ad noſtrum ſpectat officium) pro communi bono provinciarum ipſarum de congruo volentes remedio providere, privilegia ſupradicta, cujuſcunque tenoris exiſtant, maximè cum ipſorum prætextu maleficia remaneant in eisdem Provinciis impunita, pandatur auſus exceſſibus, cultus lædatur juſtitiæ, dictique rectoris multipliciter impediatur officium, ac provinciarum ipſarum ſtatus, pacis fœdere violato, non abſque grandi reipublicæ detrimento ſubverti poſſet ſcandalis, ſciſſuris, ex nunc auctoritate Apoſtolica ex certa ſcientia revocamus, annullamus, & etiam irritamus, ac nullam habere decernimus roboris firmitatem. Nulli, &c. noſtræ revocationis & annullationis, caſſationis, irritationis, & conſtitutionis infringere. Data Avin. 7. Idus Aug. Anno 6.

a *In mortis articulo nulla eſt caſuum reſervatio, atq; ideò omnes ſacerdotes quoslibet pœnitentes à quibuſvis peccatis & cenſuris abſolvere poſſunt. Ita conc. Trid. ſeſſ. 14. c. 7. de caſuum reſervatione.*

DE POENIS.
TITVLVS XII.
CAP. VNIC.

Narratis facinoribus hominum Marchiæ, qui ſuos rectores & officiales occidere ſoliti erant, poſt enumerationem 17. modorum offenſæ, totidem pœnas exprimit, quas incurrent, qui de cætero talia præſumunt: & propter patrum iniquitatem filios à quibuſcunq; honoribus & beneficiis tanquam indignos repellit. Concor. ca. ad aures. & ca. in quibuſdam. eod. tit. in antiq. & cap. felicis. eod. tit. lib. 6. juncta Clem. ſi quis ſuadente diabo. etiam in eod. tit.

DIerum a creſcente malitia videmus mundum in deteriora jugiter prolabi, ſic (hominum mentes aſſueta depravante nequitia) malis paſſim cumulum ſuperaddi, ut & boni qui aliàs odirent virtutis amore delinquere, interdum cum perverſis adminiri, concurrere cum illis in illicitis habeant, & in apertam malitiam proſilire. Eſt enim compeſcenda malorum audacia, ut ſaltem pœnæ formidine retrahantur à noxiis, ſicque boni ſectando virtutem meliores effecti, non cogantur cum illis perire. Sanè vulgaris famæ notorium publicat, & longè lateque ipſa injurioſa tranſgreſſus evidentia manifeſtat, quòd nonnulli de Marchia Anchonitana, Provincia nobis & Romanæ eccleſiæ ſubjecta, nedum olim temporibus diverſorum prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum greſſus fidelitatis egreſſi, declinaverunt ad infidelitatis reprobæ devium: ſed in diebus non longè præteritis contra nos, & eccleſiam eandem, & dilectum filium Amelium præpoſitum Bellomontis Capellanum noſtrum, Provinciæ memoratæ rectorem cervicem rebellionis erigere præſumpſerunt, & in quosdam officiales & familiares ſuos crudeliter ſævientes, poſt graves illatas injurias, & reprobosas contumelias irrogatas eisdem, & poſt bona ipſorum violenta prædatione ſubtracta, eos cruentæ mortis ſuppliciis in ore gladii tradiderunt: inter quos pars dicitur fuiſſe non modica, cui mens ſanior inerat, & tantæ temeritatis exceſſus non leviter diſplicebat, ſed habuerunt, vel inviti furori confuſæ multitudinis cedere, dum illius nequiverunt conatibus obviare. Nos igitur, ut mali pœnarum impoſitionibus gravium territi vereantur in antea in conſimilis erroris invium relabi, ac boni perſiſtentes in ſua fidelitate conſtanter non habeant propter illorum claudicare perfidiam, remediis quibus poſſumus præcavere volentes, & animarum ſuarum ſaluti, dictæque Provinciæ pacifico ſtatui paternis affectibus proſpicere cupientes: de fratrum noſtrorum conſilio hac in perpetuum valitura conſtitutione ſancimus, ut quicunque de Provincia ipſa, vel aliunde in ea Provincia moram trahens, clericus vel laicus famæ ſuæ prodigus (ipſius eccleſiæ calcata reverentia) in hoc ſceleris genus irrepſerit, quòd rectorem ſeu rectores, qui pro tempore regimini dictæ

a *Hic potes videre tractatum D. Boërii, de ſeditioſis civibus. Et ego addo quòd iſti hìc expreſſi, quia rebellaverunt contra iſtum vicecorrectorem poſitum à Papa, contra quem committitur crimen læſæ majeſtatis. c. in primis. in ſi. 2. q. 1. inciderunt in illud crimen. Bart. in l. hoſtes. ff. de capt. & poſt. rev. Cynus in l. non convitii. q. 4. de injur. neq; iſti quia facta fuerunt omnia in contemptum Papæ, poſſunt injuriam remittere. arg. not. ibi per Cynum Fons.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN